

Aan de gemeenteraad van de
gemeente van Steenbergen
Postbus 6
4650 AA STEENBERGEN

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	telefoonnummer	datum
		BA/2022.06	06-42397237	4 oktober 2022

Onderwerp: Wet versterking decentrale rekenkamers

Geachte leden van de Raad,

Op 27 september 2022 heeft de Eerste Kamer de Wet versterking lokale rekenkamers aangenomen. Graag informeren wij u hierover en wat dit betekent voor de Rekenkamercommissie in de gemeente Steenbergen.

Decentrale rekenkamerfunctie wordt afgeschaft.

Met de nieuwe wet wijzigt onder meer de Gemeentewet. De mogelijkheid van rekenkamercommissies wordt verwijderd en het is verplicht om een lokale rekenkamer in te stellen. De mogelijkheid voor raadsleden om lid te zijn van de lokale rekenkamer wordt ook verwijderd.

De onderzoeksbevoegdheden van rekenkamers wordt uitgebreid.

De nieuwe wet is bedoeld om ervoor te zorgen dat onder meer gemeenten en hun raden een steun in de rug krijgen door een actieve, onafhankelijke rekenkamer. De afgelopen jaren zijn namelijk heel veel extra taken naar de gemeenten gegaan. Verder is het mogelijk onderzoek te doen naar privaatrechtelijke organisaties waar decentrale overheden aan deelnemen. Dit betekent dat onderzoek gedaan kan worden naar het bestuur van de gemeenschappelijke regeling waar de gemeente in participeert en niet alleen het gevoerde bestuur van de eigen gemeentebestuurders.

De genoemde onderzoeksbevoegdheden in de wet worden verduidelijkt.

De rekenkamer is bevoegd om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van "het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur". In de praktijk blijkt bij gemeenten niet altijd duidelijk te zijn wat onder "het gevoerde bestuur" wordt verstaan.

In de wet is nu duidelijk gemaakt dat hieronder wordt verstaan: beleidsvoorbereiding, -vorming, -vaststelling, -uitvoering en -effecten, maar ook het functioneren van de ambtelijke organisatie, die het gemeentebestuur bij zijn taakvervulling ten dienste staat, en de politieke organisatie van de gemeente. Ook de politieke organisatie en de ambtelijke

organisatie die het gemeentebestuur ondersteunt, kunnen worden onderworpen aan rekenkameronderzoek.

Jaarlijkse rapportage over de aanbevelingen van de rekenkamer.

De gemeenteraad ontvangt een overzicht van het college van burgemeester & wethouders van de voorstellen van de rekenkamer, van de daaromtrent bepaalde standpunten en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven. Het college doet hiervan jaarlijks verslag totdat de voorstellen naar het oordeel van de gemeenteraad zijn opgevolgd. Indien een voorstel niet is overgenomen, hoeft het college hier geen verslag van te doen. Door de gemeenteraad dit inzicht te geven kunnen zij hun kader stellende en controlerende taak ten aanzien van het beleid van de gemeente beter uitoefenen.

Er wordt onderzoek gedaan naar financiering van de rekenkamer.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel gaven meerdere partijen aan inzicht te creëren in wat er per gemeente wordt besteed aan rekenkameronderzoek, weggezet per inwoner. Nu is dat gemiddeld ongeveer € 1,30.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel is door de minister toegezegd om in overleg met de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies te onderzoeken welk bedrag per inwoner per gemeente toereikend is om goed onafhankelijk onderzoek te doen. Een goede rekenkamer met te weinig budget zou immers een lege huls zijn.

Tijdens de beraadslaging is wel het probleem benoemd dat rekenkamers voor hun financiering afhankelijk zijn van het bestuursorgaan dat ze moeten controleren. Een paar kritische rapporten en de rekenkamer zou kunnen worden gekort op haar budget. Aan de minister is daarom gevraagd mogelijkheden te zoeken om de financiering van rekenkamers buiten de gemeenteraden om te doen (bijvoorbeeld via fondsen).

Een aantal interessante feiten over rekenkamers in Nederland.

In 2020 waren in 9% van de gemeenten de rekenkamers 'slapend'. Nu, anno 2022, zijn er nog steeds 27 gemeenten zonder een actieve rekenkamer of rekenkamerfunctie. Ook zijn er 6 gemeenten waar de rekenkamerfunctie wordt uitgeoefend door uitsluitend leden van de raad. In 83 gemeenten wordt de rekenkamerfunctie uitgeoefend door zowel raadsleden als externe leden. Het landelijk beeld daarvan is ook te zien op de website www.zichtoprekenkamers.nl (het overzicht aldaar is nog niet helemaal bijgewerkt naar de actualiteit).

De gemeente Steenbergen heeft onlangs een nieuwe verordening vastgesteld.

In 2021 heeft de gemeenteraad de "verordening op de rekenkamerfunctie Steenbergen 2021" vastgesteld. Daarnaast zijn twee raadsleden lid van de RKC. Het jaar 2023 wordt hierbij gezien als overgangsjaar. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2024 raadsleden geen lid zijn van de rekenkamer.

De "Verordening op de rekenkamerfunctie Steenbergen 2021" wordt aangepast.

In overleg met de griffier wordt de komende tijd afgestemd en voorbereid op welke onderdelen de verordening aangepast moet worden. We verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal van 2023 de vernieuwde verordening ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.

We vinden het contact met de gemeenteraad belangrijk.

Ondanks het feit dat raadsleden geen lid meer zijn van de rekenkamer vinden we het belangrijk in contact te blijven met de gemeenteraad. We zijn als rekenkamer dan ook bezig om na te denken hoe we dit op een andere manier handen en voeten kunnen geven. Zodra we hierover helderheid hebben komen we hierop terug. We nemen dit ook op in ons jaarplan 2023 wat uiterlijk eind 2022 aangeboden wordt aan de gemeenteraad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u dit via de Griffie kenbaar maken aan de rekenkamer.

Met vriendelijke groet,
Namens de rekenkamer van de gemeente Steenbergen,

mr. B. Acer
Secretaris

dr. J.J.M. Coppens
Voorzitter